

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC776

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1343

datum uitspraak 29/03/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. I.E.F.M. Delahaije, advocaat te Breda,

te voldoen door:

de Congregatie der Broeders van Liefde,

gevestigd te Eindhoven,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van een brief d.d. 8 februari 2016 (opgesteld door mr. Delahaije) is door de griffie op 11 februari 2016 ontvangen het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 juli 2015 met zaaknummer 2014W1343, waarin het seksueel misbruik gedeeltelijk gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 18 augustus 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gedeeltelijke grondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 19 mei 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. In aanvulling op de brief van 8 februari 2016 heeft mr. Delahaije verzoekers vermogensschade nader onderbouwd bij brief van 10 augustus 2016. Verweerder heeft daarop bij brief van 17 november 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker verbleef op pensioonaat [naam] te [plaats] en hij is daar in de periode [datum] tot [datum] seksueel misbruikt door wijlen [aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]). [Aangeklaagde] was op het pensioonaat surveillant op de slaapzaal waar aanvrager sliep. Voorts was hij klassenbroeder, geestelijk begeleider en sportbegeleider.

Verzoeker werd daardoor overal op het pensioonaat met [aangeklaagde] geconfronteerd. In wezen had verzoeker bij een confrontatie met [aangeklaagde] de keuze uit twee kwaden; ofwel het dulden van erotisch getinte aanrakingen die meermalen uitmondten in seksueel misbruik ofwel het ondergaan van slaag, een blauwe kaart of een andere vorm van bestraffing krijgen. De vrees om hieruit te kiezen liep als een rode draad door het leven van verzoeker en vormde een dagelijkse last op zijn schouders. Hij probeerde door 'voorbeeldig gedrag' te ontsnappen, maar dit baatte niet.

Het seksueel misbruik dat [aangeklaagde] verzoeker heeft aangedaan, heeft gedurende de hiervoor genoemde acht maanden veelvuldig (zo'n twee tot drie keer per week) plaatsgevonden. [aangeklaagde] heeft verzoeker betast aan zijn naakte geslachtsdeel en aan zijn anus. Dit gebeurde in de slaapzaal, bij de douche, in de kleedkamer en in de slaapkamer van [aangeklaagde]. In de slaapzaal betastte [aangeklaagde] verzoeker aan zijn geslachtsdeel en zijn anus terwijl verzoeker in bed lag. Dit gebeurde onder de lakens, soms onder het mom van een controle. Voorts is verzoeker betast aan zijn intieme delen tijdens het douchen. Er werd dan de nodige aandacht aan het geslachtsdeel en de anus van verzoeker geschonken in het kader van een 'hygiënische controle'.

Ook is verzoeker drie maal op de slaapkamer van [aangeklaagde] geweest. Bij deze gelegenheden moest aanvrager zijn onderlichaam ontkleden, waarna [aangeklaagde] verzoekers geslachtsdeel en achterste uitvoerig inspecteerde en betastte. Verzoeker durfde destijds uit vrees voor onbegrip niet aan zijn ouders te vertellen dat hij werd misbruikt.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik elf jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1. gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker, die gegrond is verklaard. Ook is het advies van de Klachtencommissie voorzien van de schriftelijke beslissing van verweerder tot overname van dit advies.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 19 mei 2016 heeft mr. Delahaije bij brief van 10 augustus 2016 verzoekers vermogensschade nader toegelicht, in aanvulling op de eerdere brief van mr. Delahaije d.d. 8 februari 2016. Verzoekers standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik in zijn ontwikkeling beschadigd geraakt, waardoor hij in zijn leven te kampen heeft gehad met subassertiviteit, wantrouwen jegens gezag en met psychische problemen (zoals achtervolgingswanen en smetvrees). Er zijn geen aanknopingspunten in het leven van verzoeker dat deze beschadigingen te wijten zijn aan andere factoren dan het onderhavige seksueel misbruik. Verzoekers afkomst (ouderlijk gezin) heeft hem in zijn ontwikkeling niet in de weg gestaan. Wel het misbruik ten tijde van zijn verblijf op [internaat]. Tijdens verzoekers verblijf op [internaat] is sub-assertiviteit (want hij moest gehoorzamen) afgedwongen en heeft hij ervaren dat het bevoegd gezag moet worden gewantrouwd. Ook heeft hij tijdens zijn verblijf op [internaat] in grote angst en eenzaamheid geleefd. Dit alles heeft niet alleen gevolgen gehad voor zijn sociale en privéleven, maar ook nadrukkelijk voor zijn functioneren op de arbeidsmarkt. Hij heeft nimmer in loondienst werkzaam kunnen zijn en zodoende nimmer een stabiel inkomen en bijbehorend pensioen kunnen opbouwen. Evenmin heeft hij vermogen (bijvoorbeeld door de koop van een woning) kunnen opbouwen. Hij is intelligent en behaalde destijds goede cijfers op school. Hij heeft HBS-A behaald, waardoor hij minstens op hbo-niveau werkzaam had kunnen zijn. Later in zijn leven is hij door zijn sub-assertiviteit ten prooi gevallen aan frauduleuze transacties, waarvoor hij gedetineerd is geweest. Uit (achtervolgings)angsten heeft hij zich in zijn leven vaak als inwoner in het buitenland laten registreren, waardoor zijn AOW-uitkering thans lager is. Zijn inkomen (over de periode 2011-2015) varieerde tussen de €11.000 en €16.000,-- (bruto). Indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt, had hij een gewoon leven gehad met een vast inkomen en bijbehorend pensioen- en AOW-opbouw. Ook zou hij in dat geval geen strafbare feiten hebben gepleegd. Verzoeker heeft tot aan het moment dat hij gedetineerd was, nooit passende psychische hulp aangeboden gekregen.

De totale vermogensschade (bestaande uit gederfde inkomsten en misgelopen pensioen- en AOW-opbouw) overschrijdt de maximaal te adviseren vermogensschade. Verzoeker wenst daarom voor de maximale compensatie in aanmerking te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 17 november 2017 gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld. Verweerder is zich ervan bewust dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan een enorme impact heeft (gehad) op verzoekers leven. Wel plaatst verweerder kanttekeningen bij het gestelde causaal verband tussen het seksueel misbruik en het carrièreverloop (en de detentie) van verzoeker omdat dat verband niet duidelijk wordt onderbouwd aan de hand van bewijsstukken. Verweerder zal zich refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren evenals de door verweerder naar voren gebrachte argumenten, beoordeeld.

4.6. De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoeker substantiële vermogensschade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedaan seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

Bij gebreke van overgelegde bewijsstukken kan een causaal verband tussen enerzijds verzoekers niet ongestoord verlopen carrièreverloop, zijn detentie en zijn psychische problemen en anderzijds het seksueel misbruik niet zonder gerede twijfel worden aangenomen. Zo is verzoekers schoolverloop (het behalen van een HBS-diploma) wel gesteld, maar niet aan de hand van een diploma nader onderbouwd. Evenmin is - hoewel de Compensatiecommissie daarnaar gevraagd heeft - een curriculum vitae overgelegd of is anderszins inzichtelijk gemaakt welke werkzaamheden verzoeker in zijn werkzame leven heeft verricht en welk inkomen hij daar destijds (in de periode voordat hij aanspraak kon maken op een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering) mee verdiende. Psychiatrische rapportages die tijdens verzoekers detentie (of in het kader van de strafprocedure) zijn opgemaakt, zijn niet overgelegd. Evenmin is het strafvonnis overgelegd. Zodoende valt voor de Compensatiecommissie niet te beoordelen of - zonder gerede twijfel - sprake is van een causaal verband tussen de detentie en het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn jeugd is aangedaan. Dit geldt evenzo voor het gestelde verlies aan inkomen. Weliswaar heeft verzoeker een beroep gedaan op een hermeneutisch therapeutische verklaring d.d. 15 april 2016 van [naam], maar ook deze verklaring, afkomstig van een niet BIG-geregistreerde behandelaar en, naar de Compensatiecommissie heeft begrepen, niet gebaseerd op een in de reguliere psychologie algemeen aanvaarde onderzoeksmethodiek of op een gereguleerde psychotherapeutische aanpak, is bij gebreke van andere (para)medische documenten onvoldoende om dat oorzakelijke verband - zonder gerede twijfel - aan te nemen. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie - gelet op de vereisten van de Compensatieregeling - tot het advies dat geen sprake kan zijn van vergoeding van vermogensschade.

4.7 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst en de frequentie van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, alsmede van de omstandigheid dat hij er destijds niet over kon spreken waardoor hij zich volstrekt eenzaam voelde. Dat het seksueel misbruik een grote impact heeft gehad op het leven van verzoeker en dat van zijn naasten, blijkt niet alleen uit verzoekers eigen verklaring, maar ook uit die van anderen.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- aan verzoeker te betalen.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.040,-- inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling kunnen de gemaakte advocaatkosten tot maximaal €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €20.000,-- aan verzoeker te betalen, alsmede
- om een bedrag van €1.000,-- ter zake van kosten van rechtsbijstand te betalen aan de advocaat van verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 29/03/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter